

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 18 juli 1914 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av dels ett av fullmäktige i riksbanken överlämnat förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m. dels ock en i ämnet väckt motion.

Med skrivelse den 11 april 1912 överlämnade fullmäktige i riksbanken en av tjänstemän i första tjänstegraden vid huvudkontoret till bankoutskottet ställd skrivelse angående förbättrade avlöningsförmåner. Tillika anmälde fullmäktige, att från olika grupper av tjänst innehavare, bland andra även e. o. tjänstemän vid huvudkontoret, jämväl ingivits till fullmäktige ställda framställningar i enahanda syfte.

Fullmäktige
1912.

I berörda skrivelse erinrade fullmäktige, hurusom, på sätt fullmäktige i ett vid 1911 års riksdag till utskottet avgivet yttrande med anledning av då väckt förslag om vissa ändringar i avlöningsstaten framhållit, partiella ändringar däri vore ytterst svåra att vidtaga, alldenstund avlöningsstaten måste betraktas såsom ett sammanhängande helt. Ovan omförmälda framställningar om löneförhöjningar hade därför givit fullmäktige anledning att till granskning upptaga den för riksbanken gällande lönestaten i allmänhet. I överensstämmelse därmed hade fullmäktige på anförda grunder avgivit förslag till ny avlöningsstat för tjänst innehavare i riksbanken.

Bankoutskottet vid 1912 års riksdag yttrade i utlåtande nr 37, i anledning av fullmäktiges ifrågavarande skrivelse, att utskottet utom i avseende å de extra ordinarie tjänstemännens avlöningsförhållanden funnit sig icke böra för det dåvarande tillstyrka de föreslagna löneförbättringarna, samt att utskottet med anledning därav meddelat fullmäktige, att, därest fullmäktige ansåge sig böra ånyo inkomma med förslag till ny avlöningsstat för riksbanken, sådant förslag borde om möjligt åtföljas av yttrande från lönerogleringskommittén, och att vid förslaget upps-

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 8 saml. 8 häft. (Nr 11.) 1

görande jämväl borde tagas under överbägande, huruvida ej genom omläggning av arbetssättet antalet tjänster skulle kunna nedbringas.

Med anledning härav anhöllo fullmäktige i skrivelse den 30 maj 1912, med överlämnande av förut omförmälda förslag till ny avlöningsstat för riksbanken, att Kungl. Maj:t ville uppdraga åt löneregleringskommittén att avgiva yttrande över berörda förslag.

Genom beslut den 14 juni 1912 uppdrog Kungl. Maj:t därefter åt löneregleringskommittén att avgiva och till fullmäktige inkomma med utlåtande över nämnda förslag till ny avlöningsstat för riksbanken; och, sedan kommittén anmält sin avsikt att efter behandling av andra kommittén förelagda arbeten börja arbetet med frågan om ny avlöningsstat för riksbanken, förordnade Kungl. Maj:t den 4 juni 1913 fullmäktigen i riksbanken R. Norberg att under den tid, detta ärende utgjorde föremål för kommitténs behandling, vara ledamot i kommittén.

Fullmäktige
1913.

I en till 1913 års bankoutskott avlåten skrivelse framställde fullmäktige förslag om, bland annat, beviljande åt riksbankens ordinarie tjänst innehavare av ett tillfälligt lönetillskott med karaktären av tjänstgöringspenningar, att från och med år 1913 tills vidare årligen utgå med vissa angivna belopp. I avseende härå erinrade utskottet, huru som utskottet i fråga om ett av fullmäktige vid 1912 års riksdag framlagt förslag till ny avlöningsstat för riksbanken funnit sig icke böra för det dåvarande tillstyrka de föreslagna löneförbättringarna och med anledning därav meddelat fullmäktige att, därest fullmäktige ansåge sig böra ånyo inkomma med förslag till ny avlöningsstat för riksbanken, sådant förslag borde, om möjligt, åtföljas av yttrande från löneregleringskommittén, samt att vid förslaget uppgörande jämväl borde tagas under överbägande, huruvida ej genom omläggning av arbetssättet antalet tjänster skulle kunna nedbringas.

Då något sådant yttrande från kommitténs sida ännu icke avgivits, ansåg utskottet icke lämpligt, att genom ett bifall till det då föreliggande förslaget till löneförbättringar den utredning av hithörande frågor föregreps, som, enligt vad ovan nämnts, anförtratts åt omförmälda kommitté. Under sådana förhållanden ansåg utskottet framställningen i den del, varom då vore fråga, icke böra föranleda någon vidare åtgärd.

Med skrivelse den 16 maj 1914 hava nu fullmäktige till utskottet överlämnat av löneregleringskommittén den 28 mars samma år avgivet utlåtande, innefattande förslag till ny avlöningsstat för Sveriges riksbank m. m.

Kommitténs utlåtande innehåller till en början (sid. 1—56) en ingående redogörelse för de lönestater för riksbanken, som tillämpats under de senare åren. Av denna redogörelse framgår, att nya lönestater fastställts åren 1902 och 1907 och att i övrigt vid flertalet riksdagar partiella förändringar vidtagits i staterna.

Kommittén redogör härefter (sid. 57—73) för riksbankens organisation och förvaltning m. m.

Vidare meddelar kommittén i sitt betänkande särskilda redogörelser beträffande göromålen dels vid riksbankens huvudkontor (sid. 74—111) dels ock vid avdelningskontoren (sid. 112—117).

Slutligen hava i betänkandet dels intagits fullmäktiges till 1912 års bankoutskott avgivna förslag i ämnet (sid. 118—130) dels ock anmälts en av fullmäktige innevarande år gjord, till kommittén överlämnad framställning rörande ifrågasatt omorganisation av riksbankens avdelningskontor (sid. 130) ävensom framställningar från vaktmästare och biträdande maskinisten vid huvudkontoret (sid. 130).

Vad härefter angår kommitténs förslag, vilket återfinnes å sid. 131—202, inledes detta med ett principuttalande rörande avlöningssystem, avlöning villkor och avlöningar; och har utskottet ansett sig böra in extenso meddela innehållet av berörda uttalande.

»Vid behandlingen av frågan om ny löneroglering för riksbankens tjänstepersonal har till en början för kommittén framställt sig det spörsmålet, huruvida avlöningsstaten för riksbanken möjligen kunde böra undergå sådan ändring, att densamma närmare anslöte sig till de avlöningsstater, som under de senare åren fastställts för vissa av statens affärsdrivande verk, såsom telegrafverket och statens vattenfallsverk.

Det utmärkande för dessa stater är, att de var för sig upptaga befattningar i ett större antal grader samt att ålderstilläggen i regel äro något flera och, särskilt inom de lägre tjänstegraderna, intjänas på kortare tidsperioder än inom de centrala ämbetsverken i allmänhet.

Kommittén har emellertid icke funnit behöfligt föreslå uppdelning av befattningshavarna i riksbanken på större antal avlöningsklasser än för närvarande är fallet, helst som de särskilda avlöningsförmåner som utgå exempelvis i form av misräkningspenningar åt kassörer m. fl. eller ersättningar för vissa bestyr, som åligga en del av vaktpersonalen, enligt kommitténs mening böra fortfarande såsom hittills anvisas i sådan form, att hinder icke möter för vederbörande att, då så befinnes lämpligt, på annan befattningshavare överflytta ifrågavarande bestyr och den med deras utförande förenade särskilda ersättningen.

Vid sådant förhållande och då den för riksbankens tjänstemän gällande staten för närvarande är uppställd i närmare anslutning till de centrala ämbetsverkens avlöningsstater, har kommittén ansett sig böra vid sina förslag utgå ifrån, att en viss likformighet mellan riksbankens och de centrala ämbetsverkens avlöningsstater bör upprätthållas, även om för riksbankens del själva avlöningsbeloppen böra be-

Löne-
reglerings-
kommitten.

Avlönings-
system.

stämmas med huvudsaklig hänsyn till arten av det där förekommande arbetet och till de avlöningsbelopp, som för närvarande åtnjutas av vederbörande befattningshavare därstädes.

Vissa av-
lönings-
villkor.

En sådan likformighet med de centrala ämbetsverken synes även böra såvitt möjligt åvägbringas med avseende å villkoren för åtnjutande av avlöningsförmåner enligt riksbankens stat.

I vissa avseenden skulle detta emellertid för befattningshavare i riksbanken medföra strängare avlöningsvillkor än de nu gällande. Denna omständighet har för kommittén utgjort en särskild anledning att tillse, att i själva avlöningsbeloppen må genomföras åtminstone så stor förhöjning, att någon försämring i vederbörande befattningshavares avlöningsförhållanden på det hela taget icke må kunna anses inträda genom löneregleringen.

I sistberörda syfte har kommittén särskilt med avseende å dem, som från nu gällande stat övergå till den nya staten, föreslagit en övergångsbestämmelse, varigenom dem tillförsäkrats sådan avlöningsfyllnad, som för ett eller annat kalenderår må bliva erforderlig för att de under året skola bekomma minst den avlöning (med inberäkning i förekommande fall av misräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård), som skulle tillkommit dem, därest de kvarstått på den äldre staten.

Med hänsyn till det inbördes sammanhang, frågorna om avlöningsbeloppen och avlöningsvillkoren äga, har kommittén ansett sig i fråga om de avlöningsvillkor, i vilka ändring av mera väsentlig art synes erforderlig, böra klargöra sin ståndpunkt, innan kommittén övergår till frågan om avlöningsbeloppen för de särskilda tjänstegrupperna vid riksbanken.

Enligt riksbankens reglemente kunna de tjänstemän, som före den 1 april 1913 på ordinarie stat förordnats eller befordrats vid huvudkontoret eller avdelningskontoren i Göteborg och Malmö, av fullmäktige för en tid av högst sex månader förflyttas till tjänstgöring i samma eller högre grad vid annat av nämnda kontor.

Den, som efter ingången av april månad 1913 blivit eller bliver förordnad eller befordrad till tjänst på ordinarie stat vid riksbankens huvud- eller avdelningskontor, kan däremot på stadigvarande sätt av fullmäktige förflyttas till tjänstgöring vid annat av riksbankens kontor mot åtnjutande av avlöning ej understigande den för hans innehavande tjänst bestämda.

I båda fallen äga fullmäktige att bevilja den förflyttade ersättning av riksbankens medel för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

Skyldighet att vara underkastad sådan förflyttning åligger dock icke tjänstemän av fjärde graden vid huvudkontoret.

Enligt kommitténs mening böra, med undantag av tjänstemännen av fjärde graden vid huvudkontoret, samtliga de befattningshavare vid riksbanken, som ingå på den nya staten, förpliktas att på samma villkor, som äro gällande för dem, som vunnit befordran efter ingången av april månad 1913, låta sig förflyttas till annat av riksbankens kontor.

Den för riksbankens tjänstinnehavare nu gällande bestämmelsen, att ålders-tillägg får åtnjutas från och med *månaden* näst efter den, under vilken de för av-

löningsförhöjningen stadgade villkoren blivit uppfyllda, bör enligt kommitténs mening vid den förestående löneregleringen utbytas mot en med motsvarande villkor i nyreglerade ämbetsverks stater överensstämmande bestämmelse av innehåll att den högre avlöningen ej får tillträdas förrän vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd.

Kommittén anser sig icke kunna förorda riksbanksfullmäktiges förslag därom, att de i lönestaten fastställda perioderna för intjänande av ålderstillägg skulle för åtskilliga befattningshavare utgöra tre år.

Dessa perioder äro för närvarande för tjänstemän i andra, tredje och fjärde tjänstegraderna vid huvudkontoret, för tjänstemän i andra och tredje graderna vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö, för kamrerare vid övriga avdelningskontor, för verkställande styrelseledamöter vid avdelningskontor samt för vaktbetjante av alla slag vid riksbankens samtliga kontor bestämda till fem år, men utgöra tre år allenast för tjänstemännen av första graden vid huvudkontoret och de två största avdelningskontoren ävensom för kassörer samt registratorer och bokhållare vid övriga avdelningskontor.

Fullmäktige hava nu icke blott ansett treårsperioderna böra bibehållas för sistnämnda tjänstemannagrupper utan även velat utsträcka deras användning till tjänstemän av andra tjänstegraden vid huvudkontoret och de två största avdelningskontoren samt till vaktpersonalen.

I motsats härtill har kommittén ansett, att, då inom de centrala ämbetsverken i allmänhet ålderstillägg intjänas först på perioder om fem år, likformighet mellan riksbanken och dessa verk bör genomföras även därutinnan, att ålderstilläggsperioderna bestämmas till fem år för samtliga befattningshavare inom riksbanken.

Vid beräkningen av ålderstilläggsperioderna för tjänstinnehavare i riksbanken skall enligt nuvarande tillämpningsbestämmelser iakttagas, att förordnande, som oavbrutet fortfarit, tilldess den tillförordnade befordrats till ordinarie tjänst i samma grad, varuti han sålunda tjänstgjort, må anses såsom ordinarie tjänstetid och sålunda kunna under samma villkor, som äro gällande beträffande ordinarie tjänstetid, inberäknas i den tid, som erfordras för erhållande av stadgat lönetillägg. Vaktbetjänt äger att i den för erhållande av tillägg å avlöningen stadgade tid inräkna sådant av honom tidigare innehaft, med nattjänstgöring förenat förordnande i riksbankens tjänst, som oavbrutet fortfarit, tilldess han befordrats till ordinarie.

Någon motsvarande förmån med avseende å ålderstilläggsperiodernas beräkning tillkommer icke befattningshavare i allmänhet hos statens ämbetsverk och myndigheter; och det torde icke kunna påstås, att tjänstgöringsförhållandena inom riksbanken påkalla bibehållande därstädes av de ifrågakvarande undantagsbestämmelserna. Kommittén har därför ansett likformighet även i detta avseende böra genomföras mellan riksbanken och andra statens verk, men har tillika föreslagit en övergångsbestämmelse, varigenom den, som vid den nya lönestatens trädande i tillämpning innehar tjänst i riksbanken och övergår på den nya staten, skulle bibehållas vid sin dittillsvarande rättighet att för beräkning av ålderstillägg uti innehavande grad tillgodoräkna sig förordnande av förenämnda slag.

Med avseende å ålderstilläggen innehåller fullmäktiges förslag även i ett annat hänseende en avvikelse från hittillsvarande avlöningssystem såväl vid riks-

banken som vid de centrala verken. För en del tjänstemän och till vaktpersonalen hörande befattningshavare både vid huvudkontoret och vid avdelningskontor har nämligen föreslagits, att av deras ålderstillägg vissa skulle anses såsom lön och andra såsom tjänstgöringspenningar. I sistnämnda avseende har förslaget motiverats med en önskan att förekomma sådan höjning av pensionsbeloppen, som skulle uppstå, därest alla ålderstilläggen rubricerades såsom lön.

Kommittén anser sig icke kunna förorda fullmäktiges nu ifrågavarande förslag. Enligt kommitténs mening böra ålderstilläggen städse hänföras till lönen och pensionsbeloppen regleras genom beslut om särskilda pensionsunderlag.

I ett annat avseende har kommittén ansett, att i avlöningsbestämmelserna för riksbankens tjänstepersonal bör genomföras en förändring, varigenom dessa bestämmelser bringas i närmare överensstämmelse med avlöningsvillkoren för de centrala verken i allmänhet; och ansluter sig kommittén härvid nära till vad riksbankens fullmäktige själva funnit sig böra föreslå.

Enligt § 65 i reglementet för riksbanken är det förbjudet för tjänsteman vid huvudkontoret samt kamrerare och tjänsteman i andra eller första grad vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö att mottaga annan tjänstebefattning utom riksbanken; och är den, som förordnas eller utnämnes till sådan tjänst inom riksbanken, skyldig att genast frånträda annorstädes innehavande tjänstebefattning. Tjänsteman, som till följd av förut gällande stadganden innehar tjänst utom riksbanken, är dock berättigad bibehålla densamma, så länge den icke är för tjänstgöringen i riksbanken hinderlig.

Vid lönerogleringar för centrala ämbetsverk plägar numera såsom villkor för åtnjutande av de i stat upptagna avlöningsförmånerna föreskrivas:

att med ordinarie befattning vid vederbörande ämbetsverk icke må förenas annan tjänst å riket, riksdagens eller kommuns stat; samt

att med ordinarie befattning vid ämbetsverket ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, såframt ej Kungl. Maj:t eller annan vederbörande myndighet uppå därom gjord framställning och efter prövning, att uppdraget eller tjänstebefattningen ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen vid ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas.

Bestämmelser av denna innebörd hava riksbankens fullmäktige ansett böra meddelas beträffande samtliga ordinarie befattningshavare i riksbanken, vid huvudkontoret såväl som vid avdelningskontoren.

Det i riksbankens nuvarande reglemente innefattade förbud för vissa tjänstemän att mottaga eller innehava annan tjänstebefattning utom riksbanken avser icke verkställande styrelseledamöter vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö och ej heller vare sig dylika styrelseledamöter eller några av tjänstemännen vid de övriga avdelningskontoren.

Att det ifrågavarande avlöningsvillkoret icke blivit gällande för de verkställande styrelseledamöterna vid avdelningskontoren, torde hava sin förklaring däruti, att detsamma leder sitt ursprung från en tid, då nämnda styrelseledamöter icke — såsom numera är fallet — voro tjänstemän i riksbanken. Den förändring, som

i detta avseende inträtt, bör givetvis föranleda därtill, att verkställande styrelseledamöter bliva i fråga om innehavande av annan befattning utom riksbanken likställda med tjänstemän vid huvudkontoret ävensom med kamrerare och tjänstemän i andra och första graderna vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö.

För samtliga dessa befattningshavare synes kommittén bestämmelserna uti ifrågavarande hänseende böra avfattas i huvudsaklig överensstämmelse med fullmäktiges förslag. Med avseende å förhållandena inom riksbanken torde likväl senare delen av dessa bestämmelser böra erhålla följande lydelse: »eller annan befattning av vad slag som helst, såframt ej fullmäktige uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller befattning icke må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i riksbanken eller vara av beskaffenhet att icke lämpligen böra innehavas av befattningshavare vid riksbanken, finna uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas.»

Vad åter angår tjänstemännen vid bankens övriga avdelningskontor — för vilka det nuvarande förbudet icke gäller — torde nyssnämnda bestämmelser kunna så till vida modifieras, att fullmäktige bliva oförhindrade att, efter prövning från nyss angivna synpunkter, lämna innehavare av tjänst i riksbanken av nu ifrågavarande slag tillstånd att tills vidare mottaga och bibehålla någon mindre *kommunal* syssla.

För sistnämnda befattningshavare skulle alltså avlöningsvillkoret i fråga kunna erhålla väsentligen samma lydelse som motsvarande avlöningsbestämmelse för ordinarie befattningshavare vid länsstyrelse med undantag av landssekreterare och landskamrerare.

För dessa befattningshavare gäller enligt kungl. kungörelse den 18 september 1908 (bihang till svensk författningssamling nr 71), att med deras ordinarie befattningar vid länsstyrelse icke må förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat. Däremot är för dem icke stadgat något absolut förbud mot att innehava befattning å kommuns stat. Med avseende å möjligheten att mottaga och innehava dylika befattningar likasom uppdrag eller tjänstbefattningar hos verk och bolag eller andra tjänstbefattningar av vad slag som helst äro de för varje särskilt fall underkastade Konungens befallningshavandes prövning.

Innan kommittén övergår till frågan om avlöningsbeloppen för de särskilda grupperna av befattningshavare vid riksbanken, har kommittén velat uttala följande allmänna erinringar.

Avlöningar.

En jämförelse mellan avlöningssatserna för, å ena sidan, riksbankens tjänstemän och vaktpersonal samt, å andra sidan, med dem i kompetens och arbetsuppgifter jämförliga befattningshavare inom andra statens arbetsområden giver otvetydigt vid handen, att befattningshavarna vid riksbanken blivit vid avlöningarnas fastställande relativt väl tillgodosedda.

I främsta rummet är detta förhållande tydligtvis beroende på det betydande ekonomiska ansvar, som vilar på en avsevärd del av riksbankens personal och som ansetts böra ställa denna personal i avlöningshänseende på ett högre plan än eljest varit erforderligt. Men det bör i detta sammanhang ej heller lämnas obeaktat, att befattningshavarna vid riksbanken icke i allo äro tillförsäkrade den tryggade tjänställning, som i allmänhet tillkommer innehavare av ordinarie statstjänster.

I sistnämnda hänseende har kommittén ansett böra här erinras, att enligt

gällande reglemente för riksbankens styrelse och förvaltning tjänsteman vid huvudkontoret, även om han innehar fullmakt å sin tjänst, kan på grund av fel eller förseelser i tjänsten eller ovärdigt uppförande i det allmänna levernet av fullmäktige skiljas från densamma, att tjänsteman vid huvudkontoret, som icke erhållit fullmakt å tjänsten, ävensom tjänsteman vid avdelningskontor kunna av fullmäktige entledigas från tjänsten och densamma åtföljande förmåner, därest vederbörande kontor icke är belåtet med tjänstemannen, att tjänsteman, som ställes under förmynderskap, ej får förrätta sin tjänst, så länge omyndighetstillståndet fortfar, att, därest han icke inom två år befrias från förmyndares inseende, han skiljes från tjänsten, dock att, om omyndighetstillståndet varit föranlett av sjukdom, fullmäktige må äga att förfara efter omständigheterna, samt att den tjänstinnehavare, som till borgenärens förnöjande avträtt sin egendom, enligt reglementet bör genast från tjänstgöring i riksbanken avhållas och skall, om han icke senast ett år efter det inställedagen i konkursen inträffat styrker sig vara från borgenärens krav befriad, skiljas från sin i riksbanken innehavande tjänstebefattning.

Kommittén har icke ansett sig böra ifrågasätta ändring i dessa för riksbankens personal nu bestående undantagsförhållanden, vilka även i sin mån synas utgöra giltig anledning till de jämförelsevis höga lönesatser, som gälla för nämnda personal.

Vad angår pensionsförhållandena, har kommittén velat uttala sin anslutning till den av fullmäktige i riksbanken hävdade uppfattningen, att någon rubbning i de nuvarande pensionerna i regel icke bör äga rum.»

Fullmäktige
1914.

Beträffande kommitténs förslag hava fullmäktige i sin ovanberörda skrivelse den 16 maj 1914 anfört följande.

»Fullmäktige anse visserligen det av dem år 1912 framlagda förslaget ur riksbankens synpunkt och med hänsyn till i riksbanken rådande särskilda förhållanden vara i det hela lämpligt, men då bankoutskottet vid behandlingen av detta förslag funnit sig icke böra för det dåvarande tillstyrka de begärda löneförbättringarna och meddelat fullmäktige sin önskan att, om fullmäktige funne sig böra ånyo inkomma med förslag till ny avlöningsstat för riksbanken, sådant förslag borde om möjligt vara åtföljt av yttrande från löneregeringskommittén, har denna utskottets begäran syns fullmäktige innebära, att utskottet ansåge, att, där så kunde ske, avlöningsstaten för riksbanken borde bringas i närmare anslutning till de avlöningsstater, som äro gällande för statens centrala ämbetsverk.

Fullmäktige finna löneregeringskommitténs förslag väl genomtänkt, följdriktigt och fullständigt och vilja därför, om riksbankens avlöningsförhållanden finnas böra bringas i närmare överensstämmelse med vad som i sådant avseende gäller för de centrala ämbetsverken, för sin del tillstyrka antagandet av kommitténs förslag.

Härvid anse sig dock fullmäktige böra göra en erinran mot den oförmånliga ställning, som tilldelats tjänstemännen i registrators- och bokhållargraden vid de mindre kontoren, vilka tjänstemäns avlöningsförmåner fullmäktige skulle önskat mera i överensstämmelse med sitt eget förslag. Då fullmäktige emellertid finna det vara av vikt att, om löneregeringskommitténs förslag i övrigt vinner godkännande, de däri tillämpade principerna i avseende på ålderstilläggens belopp och tidsperioderna för desammas erhållande icke rubbas, vilja fullmäktige böja sig för kommitténs mening och göra då detta särskilt med hänsyn till de särskilda arvoden, som för

vissa registratorer och bokhållare föreslagits, varjämte bör bemärkas, att, såsom torde vara riktigt, den meningen allt mera utvecklar sig, att bankens alla kontor även i befodringshänseende för personalen skola betraktas såsom en enhet och att alltså befodringsmöjligheterna för ifrågavarande tjänstemän icke äro inskränkta till kassörsbefattningarna vid de mindre kontoren, utan förefinnas också till tjänsterna i första graden vid huvudkontoret och avdelningskontoren i Göteborg och Malmö.

Fullmäktige gilla upptagandet i staten av ordinarie kvinnliga biträden, på sätt löneregleringskommittén hemställt, likasom även den ökning av den ordinarie personalen i lägsta tjänstegraderna, som av kommittén föreslagits.

Av de av kommittén föreslagna villkor och bestämmelser för avlöningsförmånernas åtnjutande vilja fullmäktige, såsom viktiga för banken, särskilt framhålla bestämmelserna om personalens skyldighet att underkasta sig förflyttning samt därom, att fullmäktige skola pröva, huruvida befattningshavare må äga att åtaga sig uppdrag utom tjänsten. I sistnämnda hänseende ha fullmäktige, även om intet förslag därom framkommit från kommittén, tvivelsutan funnit sig föranlättna att hos bankoutskottet göra framställning.»

Med ovanberörda skrivelse den 16 maj 1914 hava fullmäktige tillika till utskottet överlämnat följande från befattningshavare i riksbanken i anledning av löneregleringskommitténs betänkande med förslag till ny avlöningsstat för riksbanken till fullmäktige inkomna, till bankoutskottet ställda skrivelser om förbättrade avlöningsförmåner m. m., nämligen från registratörn J. Eriksson m. fl. i egenskap av styrelse för riksbankstjänstemännens förening, övervaktmästaren och brandmästaren P. J. Ekstrandh, maskinisten K. F. Holm, ordinarie vaktmästare vid riksbankens huvudkontor samt biträdande maskinisten G. V. Johansson.

För innehållet i dessa framställningar kommer utskottet, i den mån sådant ansetts erforderligt, att redogöra vid behandlingen av förslaget särskilda delar.

Slutligen har till utskottets förberedande behandling överlämnats en inom andra kammaren av herr *C. Vahlquist*, med instämmande av fyra andra av kammarens ledamöter, väckt motion, nr 229, angående viss ändring i den av löneregleringskommittén föreslagna lönestaten.

För vinnande av överskådlighet har utskottet ansett sig böra i särskild bilaga meddela av löneregleringskommittén sammanförda uppgifter rörande dels de nuvarande, dels de av fullmäktige och av kommittén föreslagna avlönings- och pensionsförhållandena för riksbankens tjänst innehavare.

Särskilda framställningar från befattningshavare i riksbanken.

Motion II:
229.

Utskottet.

Nu gällande lönestat för riksbanken fastställdes, såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, vid 1907 års riksdag. Efter det staten genomgått vissa mindre ändringar, framlade fullmäktige vid 1912 års riksdag förslag till ny lönestat för riksbanken, och framhöllo fullmäktige därvid, hurusom efter den senaste statens fastställande en fortsatt stegring i levnadskostnader ägt rum, vilken syntes påkalla en förbättring i personalens avlöningsförmåner. Det av fullmäktige år 1912 framlagda förslaget kom emellertid icke under riksdagens behandling, enär bankoutskottet, såsom redan blivit nämnt, ansåg ett förslag till ny avlöningsstat böra åtföljas av yttrande från löneregeringskommittén. Sådant förslag föreligger nu också från nämnda kommitté.

Vid frågans behandling inom löneregeringskommittén, har kommittén, då den nuvarande staten vore uppställd i närmare anslutning till de centrala ämbetsverkens avlöningsstater, ansett sig böra utgå från att en viss likformighet mellan riksbankens och de centrala ämbetsverkens stater borde upprätthållas, även om för riksbankens del själva avlöningsbeloppen borde bestämmas med huvudsaklig hänsyn till arten av det där förekommande arbetet och till de avlöningsbelopp, som för närvarande åtnjötes av vederbörande befattningshavare därstädes. Kommittén har ock i sitt förslag genomfört en sådan likformighet i avseende å villkoren för åtnjutande av de föreslagna avlöningsförmånerna.

I det nu framlagda statförslaget har kommittén föreslagit inrättande av 6 nya tjänstebefattningar i första tjänstegraden vid huvudkontoret¹⁾ och 5 nya befattningar i registrators- och bokhållargraden vid de mindre avdelningskontoren. I avseende å de vid de mindre kontoren förekommande tjänsterna har någon fördelning av desamma mellan de särskilda kontoren icke ansetts böra angivas i staten, utan skulle fullmäktige äga befogenhet att göra de omplaceringar mellan de olika kontoren, som finnas vara av behovet påkallade och som kunna genomföras med det antal tjänstemän i olika grader, som angives i staten.

Bankoutskottet har vid granskning av det nu föreliggande förslaget funnit detsamma i det hela väl avvägt och har därför ansett sig böra i huvudsak ansluta sig till kommitténs förslag.

Särskilda avlöningsvillkor.

Vad angår de särskilda villkoren för avlöningsförmånernas åtnjutande, innebär kommitténs förslag åtskilliga ändringar av mera väsentlig art, nämligen beträffande förflyttningsplikt för tjänstemännen, beräkning

¹⁾ I själva verket endast 5, enär en dylik tjänst varit f. o. m. den 1 februari 1909 av fullmäktige inrättad över stat.

av ålderstillägg, tillgodoräknande av förordnande för intjänande av ålderstillägg, förbud att innehava befattning utom banken samt rätten att vid sjukdom under viss tid uppbära full avlöning.

I avseende å de sålunda föreslagna strängare villkoren har riksbankstjänstemännens förening i sin ovanberörda skrivelse hemställt, att nu gällande bestämmelser måtte bibehållas oförändrade. Utskottet, som i likhet med kommittén funnit det önskvärt att söka uti ifrågavarande hänseende så vitt möjligt åvägbringa likformighet med de centrala ämbetsverken, har emellertid ansett sig böra även i fråga om nämnda villkor biträda kommitténs förslag.

Utskottet övergår härefter till frågan om avlöningsbeloppen för de särskilda grupperna av befattningshavare vid riksbanken. Kommittén har i detta avseende framhållit, hurusom vid jämförelse med befattningshavare inom andra statens arbetsområden befattningshavarna inom riksbanken blivit vid avlöningarnas fastställande relativt väl tillgodosedda; och vore detta förhållande i främsta rummet beroende på det betydande ekonomiska ansvar, som vilade på en avsevärd del av riksbankens personal. Det finge icke heller lämnas obeaktat, att befattningshavarna vid riksbanken icke i allo vore tillförsäkrade den tryggade tjänsteställning, som i allmänhet tillkomme innehavare av ordinarie statstjänster.

Avlöningar.

Utskottet har också funnit de föreslagna avlöningsbeloppen efter förhållandena i allmänhet väl avpassade och har därför, som nämnt, i huvudsak biträtt kommitténs förslag.

Förslaget har dock i vissa avseenden föranlett jämkningar från utskottets sida och går utskottet nu att redogöra för dessa ändringar, därvid utskottet samtidigt avger yttrande över herr Vahlquists ovanberörda motion.

Vad då först *tjänstemännen* angår, har utskottet icke funnit annat att erinra än att, såsom även fullmäktige framhålla (sid. 8 här ovan), tjänstemännen i registrators- och bokhållargraden vid de mindre avdelningskontoren kommit i en jämförelsevis oförmånlig ställning. Utskottet har därför ansett sig böra föreslå, att begynnelseavlöningen för dessa tjänstemän höjes med 100 kronor från 1,800 kronor till 1,900 kronor. Slutavlöningen i denna grad skulle alltså komma att uppgå till 3,700 kronor och följaktligen i varje fall med 100 kronor understiga begynnelseavlöningen i närmast högre grad. Någon ändring i pensionsunderlaget 2,600 kronor har emellertid icke synts böra komma ifråga.

I den för huvudkontoret föreslagna avlöningsstaten hava upptagits *åtta kvinnliga biträdesbefattningar* och har i avseende härå kommittén för-

klarat sig, i likhet med vad inom fullmäktige uttalats, hysa den uppfattningen, att kvinnlig arbetskraft borde i avsevärd omfattning komma till användning inom riksbanken. Utskottet, som biträder kommitténs framställning om uppförande av det nu föreslagna antalet kvinnliga biträden i staten, anser sig likväl böra uttala den mening, att i fråga om utsträckt användning för framtiden av kvinnlig arbetskraft inom riksbanken viss varsamhet synes böra iakttagas, så att icke svårigheter uppstå vid befordringar till och förordnanden i högre tjänstegrad.

Kommittén har i avseende å de kvinnliga biträdesbefattningarna förutsatt, att ledigbliven tjänst i första graden vid huvudkontoret eller något av avdelningskontoren i Göteborg och Malmö eller ledigbliven tjänst i registrators- och bokhållargraden vid de mindre avdelningskontoren må kunna ersättas med kvinnlig biträdesbefattning. Utskottet, som icke haft något att häremot erinra, har i anledning av kommitténs förslag ansett sig böra föreslå sådant tillägg till staten att, därest vid något av de mindre avdelningskontoren kvinnlig biträdesbefattning tillsettes, lönen för sådant biträde minskas med 150 kronor.

Nu gällande liksom den föreslagna staten upptager för huvudkontoret en *branchefsbefattning* med ett arvode av 600 kronor. Ifrågasvarande befattning har synts utskottet icke vidare böra bibehållas i staten, utan har det ansetts lämpligare, att fullmäktige berättigas att av förslagsanslaget till extra personal m. m. i mån av behov utbetala ersättning för överinseendet över brandväsendet inom riksbanksbyggnaden. Föreskrift härom har införts i förslaget till tilläggsbestämmelser.

Beträffande härefter avlöningen till *vaktpersonalen* har kommittén utgått från att riksbankens vaktmästare hittills varit i avlöningshänseende ställda å ett högre plan än vaktmästarna i de centrala ämbetsverken ävensom att avsevärda förbättringar i dessa senares avlöningsförhållanden påyrkats och att frågan härom kunde förväntas inom en nära liggande framtid bliva föremål för vederbörlig prövning. Kommittén har dock funnit det synnerligen angeläget, att ändringar i fråga om riksbanksvaktmästarnas avlöning icke finge verka hindrande för en allsidig prövning av frågan om avlöningar för statens vaktmästare i allmänhet.

Vaktmästarna vid huvudkontoret hava i sin ovannämnda framställning påyrkat sådan höjning i de av kommitterade föreslagna beloppen, att ålderstilläggen måtte utgå med 200 kronor efter resp. 3 och 6 års tjänstgöring. Fullmäktige hava för sin del funnit vaktmästarnas framställning delvis vara förtjänt av beaktande, men då, enligt vad kommittén meddelat, frågan om avlöningen för statens vaktmästare i allmänhet under en

nära liggande framtid kunde förväntas bliva föremål för vederbörlig prövning och kommittén funnit det synnerligen angeläget, att de ändringar i riksbanksvaktmästarnas avlöningar, som kunde komma att vidtagas i sammanhang med den nu ifrågasatta löneregleringen för riksbanken, icke måtte verka hindrande för en allsidig prövning av omhandlade avlöningsfråga, hava fullmäktige ansett detta skäl för att nu ej gå längre än vad kommittén föreslagit i fråga om förbättring av vaktmästarnas lönevillkor böra respekteras. Därjämte hava fullmäktige meddelat, att efter av kommittén verkställd utredning och prövning beträffande statens vaktmästares lönevillkor i allmänhet fullmäktige finge anledning att återkomma till frågan om avlöningsförmånerna för bankens vaktmästare.

I sin ovan omförmälda motion har herr Vahlquist yrkat, att åldersstilläggen för vaktmästare vid såväl huvudkontoret som avdelningskontoren i Göteborg och Malmö måtte utgå med 150 kronor i stället för av kommittén föreslagna 100 kronor.

Till stöd för sitt berörda yrkande anför motionären följande:

»Av kommitténs tablåer framgår, att slutavlöningen i 1:sta, 2:dra, 3:dje och 4:de tjänstegraden vid huvudkontoret och avdelningskontoren i Göteborg och Malmö ökats med respektive 400, 300, 400 och 400 kronor; att slutavlöningen för registratorer och bokhållare, kassörer och kamrerare ökats med respektive 200, 600 och 300 kronor; att slutavlöningen för riksbankens vaktpersonal ökats vid huvudkontoret för övervaktmästaren ävensom maskinisten, vice brandmästaren och övriga vaktmästare med respektive 100, 200 och 50 kronor; vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö för vaktmästare samt husdräng med respektive 50 och 200 kronor, vid övriga avdelningskontor för vaktmästare 200 kronor.

Härutav framgår alltså, att slutavlöningen för de lägsta befattningshavarne i allmänhet blivit tämligen obetydlig och särskilt för vaktmästarna vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö så ringa, att om hänsyn tages till vissa enligt nu gällande stat medgivna rättigheter, vilka enligt nya lönestaten skola försvinna, höjningen av slutavlöningen blir ingen.

För att i någon mån försöka avhjälpa sistnämnda förhållande har jag ansett mig böra föreslå en om ock obetydlig ökning av ålderstilläggen för sistnämnda vaktmästare eller från föreslagna 100 kronor till 150 kronor, varigenom slutavlöningen skulle komma att uppgå till 1,950 kronor mot nu 1,800 och enligt kommitténs förslag 1,850 kronor. Jag finner mig hava så mycket hellre skäl till detta yrkande som ålderstilläggen för dessa vaktmästare redan nu utgå med 200 kronor, varemot ålderstilläggen för vaktmästarna vid övriga avdelningskontor enligt samma stat endast utgå med 100 kronor.

Ett ålderstillägg av kronor 150 finnes för övrigt redan i staten upptaget, nämligen för vice brandmästaren.

Genom att ålderstilläggen bestämdes till detta belopp skulle den hittills gällande skillnaden mellan ålderstilläggens storlek för vaktmästarna vid huvudkontoret

och avdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt vid övriga avdelningskontor i någon mån bibehållas.»

Då enligt motionärens förmenande billighetsskäl talade för att bevilja vaktmästarne denna av honom antydda välbehövlige hjälp redan nu och då motionären håller före att genom ett bifall till framställningen något föregripande och förryckande av den under en nära liggande framtid i utsikt ställda omregleringen av vaktmästarlönerna i allmänhet vid statens verk icke är att befara och då förslaget icke inverkade på dessa vaktmästares pensionsfråga, har motionären framställt ifrågavarande förslag.

I fråga om vaktmästarna vid huvudkontoret och vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö föreslår kommittén en förhöjning i begynnelseavlöningen med 250 kronor eller från 1,400 kronor till 1,650 kronor, varemot ålderstilläggens belopp nedsatts från 200 kronor till 100 kronor. Under sådana förhållanden har slutavlöningen ökats med allenast 50 kronor.

Utskottet, som håller före, att riksbankens vaktmästare böra såsom hittills avlönas något högre än vaktmästare i normalgrad vid ämbetsverken, har emellertid, utan att därigenom vilja i något avseende föregripa en blivande omreglering av vaktmästarlönerna, ansett goda skäl tala för bifall till motionärens förslag. Härigenom skulle de nuvarande ålderstilläggen minskas med allenast 50 kronor och slutavlöningen alltså komma att uppgå till 1,950 kronor mot för närvarande 1,800 kronor och enligt kommitténs förslag 1,850 kronor. Någon rubbning i pensionsunderlaget har däremot icke ifrågasatts.

Enligt den föreslagna staten skulle övervaktmästare, vice brandmästare och maskinist vid huvudkontoret ävensom vaktmästare vid avdelningskontoren och gårdskarlar, där sådana finnas, vilka samtliga befattningshavare åtnjuta förmån av fri bostad, därjämte äga rättighet till viss elektrisk strömförbrukning för belysningsändamål. Då det synes vara utan betydelse för riksbanken, att strömförbrukningen begränsas endast till belysningsändamål och det för övrigt torde möta svårigheter att kontrollera, till vilket ändamål strömmen förbrukas, har utskottet ansett orden »för belysningsändamål» böra utgå.

Vaktmästarna vid huvudkontoret hava vidare i sin ovanberörda skrivelse anhållit att även vid semester få behålla det månatliga arvode, som fullmäktige äga att anvisa för postbefordring och inkasseringsuppdrag. Utskottet har icke något att erinra mot att denna förmån beredes vaktmästarna. Då emellertid ifrågavarande belopp icke finnes upptaget i staten, torde det böra ankomma på fullmäktige att härom fatta särskilt beslut.

För *biträdande maskinisten* upptager staten såsom för närvarande

ett arvode av 1,800 kronor. Med hänsyn därtill att denne befattningshavare måste besitta särskild yrkesskicklighet har utskottet ansett någon förbättring i hans avlöningsförmåner böra beredas honom och i sådant avseende föreslagit en förhöjning i arvodet med 200 kronor eller således till 2,000 kronor om året.

Utskottet har vidare funnit skäl föreslå följande *redaktionella ändringar*. Uttrycket »bostad in natura» torde böra utbytas mot det i stater allmänt använda uttrycket »fri bostad». I fråga om vice brandmästaren, vilken tjänstgör vid förfall för övervaktmästaren och brandmästaren, men i övrigt gör tjänst såsom vaktmästare vid huvudkontoret, har utskottet ansett sig böra föreslå sådan ändring i staten, att därav framgår, att han jämväl utövar vaktmästarbefattning.

I avseende å vad staten innehåller om rätt för vaktmästare vid avdelningskontoren samt gårdskarlar, där sådana finnas, att i stället för bostad och andra förmåner få uppbära kontant ersättning har utskottet föreslagit visst förtydligande tillägg, vilket icke torde tarva någon motivering.

I skrivelse den 17 januari 1914 gjorde fullmäktige framställning hos bankoutskottet angående omorganisation av riksbankens avdelningskontor. Bankoutskottet, som ansåg denna framställning böra behandlas i sammanhang med den till löneregleringskommittén remitterade frågan om ny avlöningsstat för riksbanken, anhöll i vederbörlig ordning om utverkande av Kungl. Maj:ts befallning till löneregleringskommittén att i sammanhang med utlåtandet över förslag till avlöningsstat avgiva och till fullmäktige inkomma med utlåtande över förslaget till omorganisation av avdelningskontoren.

*Omorganisa-
tion av avdel-
ningskontor.*

Genom beslut den 28 februari 1914 uppdrog Kungl. Maj:t åt kommittén att till fullmäktige inkomma med sådant utlåtande.

Fullmäktiges berörda skrivelse den 17 januari 1914 var av följande lydelse.

»I yttrande till bankoutskottet den 20 februari 1913 rörande väckta motioner om inrättande av ett riksbankens avdelningskontor i Hälsingborg föreslog fullmäktige, att det ifrågasatta kontoret — med hänsyn till de enligt fullmäktiges förmenande ganska svaga utsikterna till att det nya kontoret kunde, fränsett inkomsten av den från riksbankskontoren i Malmö, Kristianstad och Halmstad övertagna rörelsen, inom den närmaste framtiden lämna något avsevärt bidrag till riksbankens vinst — skulle givas en enklare organisation och mindre personal än som varit brukligt vid riksbankens minsta avdelningskontor.

Denna förenklade typ för riksbankskontor hade fullmäktige tänkt sig på följande sätt anordnad:

I stället för styrelse, bestående av verkställande direktör och två eller tre ledamöter, skulle styrelsen bestå av två personer, varav den ene en riksbankens tjänsteman med titel bankokommissarie och den andre en med ortens förhållanden väl förtrogen person, vilken med titel kontrollant skulle deltaga i prövningen av låneärenden m. m. samt innehava ena nyckeln till huvudkassan. För den senare skulle finnas en suppleant. Bankokommissarien skulle fungera såsom kontorschef samt tillika fullgöra kamrersgöromålen. Personalen skulle förutom kontorschefen bestå av en kassör och en registrator samt en vaktmästare. Någon ombudsman skulle icke förordnas.

Kontorschefen borde i avlöningshänseende likställas med verkställande styrelseledamot vid mindre kontor. Kontrollanten borde uppbära ett arvode av 1,200 kronor eller samma arvode som styrelseledamot vid de minsta kontoren. Kassören, registratorn och vaktmästaren skulle åtnjuta samma löneförmåner motsvarande befattningshavare vid de minsta kontoren åtnjuta.

Såsom av fullmäktiges ovanberörda yttrande framgick, hade fullmäktige för avsikt att efter hand bringa de riksbankens avdelningskontor, där till följd av rörelsens begränsade omfattning så låte sig göra, i överensstämmelse med den ifrågasatta nya kontorstypen.

Förslaget om inrättande av ett riksbankens kontor i Hälsingborg vann emellertid icke riksdagens godkännande. Samtidigt förföll frågan om införande av en ny förenklad typ för riksbankskontor.

Då fullmäktige fortfarande hålla före, att en dylik förenklad organisation av de minsta riksbankskontoren skulle utan men för rörelsen och utan åsidosättande av riksbankens trygghet låta sig genomföras, hava fullmäktige ansett, att denna fråga oberoende av frågan om inrättande av nytt avdelningskontor borde bringas under riksdagens prövning. En särskild anledning härtill hava fullmäktige funnit i den omständigheten, att vid avdelningskontoret i Mariestad, som är ett av de kontor, på vilka den ifrågasatta förenklade kontorstypen borde komma till användning, styrelsens ordförande, handlanden Lundstedt under sistlidna år avlidit samt kamreraren Aman vid årets slut avgått med pension. De härigenom uppkomna vakanerna hava icke blivit fyllda.

Avdelningskontoret i Mariestad bör enligt fullmäktiges förmenande organiseras i överensstämmelse med den sistlidna år framlagda planen till organisation av det ifrågasatta kontoret i Hälsingborg, utom i avseende på tjänstemän av registrators- och bokhållargraden. Antalet tjänstemän av denna grad vid riksbankens minsta avdelningskontor är för närvarande i regel två. Vid Mariestadskontoret finnas två. Att samtidigt med att kontorschefsbefattningen sammanslås med kamrerarebefattningen minska antalet tjänstemän i registrators- och bokhållargraden låter sig enligt fullmäktiges mening icke göra. Vid kommande omorganisation av andra avdelningskontor böra fullmäktige hava fria händer att, inom ramen av det i staten upptagna antalet tjänstemän, bestämma antalet tjänstemän i registrators- och bokhållargraden vid vart och ett av kontoren.

Fullmäktige hemställa följaktligen, att bankoutskottet ville utverka riksdagens medgivande till

att vid riksbankens avdelningskontor i Mariestad tjänstebefattningarna bestämmas till:

en kontorschef (benämnd bankokommissarie), tillika kamrer,

en kontrollant jämte en suppleant för honom,
en kassör,
två tjänstemän i registrators- och bokhållargraden,
en vaktmästare,

att i avseende å löneförmåner kontorschefen likställes med verkställande styrelseledamot, kontrollanten med annan styrelseledamot samt övrig personal med motsvarande befattningshavare allt vid riksbankens minsta avdelningskontor, dock utan minskning i nuvarande kassörens misräkningspenningar, samt

att fullmäktige bemyndigas att, när förhållandena därtill giva anledning, omorganisera andra riksbankens avdelningskontor i överensstämmelse med vad ovan föreslagits rörande avdelningskontoret i Mariestad, dock med rätt för fullmäktige att, inom ramen av det i staten upptagna antalet tjänstemän, bestämma antalet tjänstemän i registrators- och bokhållargraden vid omorganiserat kontor.»

Löneregleringskommittén har i sitt utlåtande härom anfört följande:

»Fullmäktige hava vitsordat, att den förenklade organisationen kan utan men för rörelsen och utan åsidosättande av riksbankens trygghet genomföras såväl vid avdelningskontoret i Mariestad som ock efter hand vid andra riksbankens kontor med mindre omfattande rörelse.

Med hänsyn till riksbankens uppgift såsom landets centralbank och enda sedelutgivande bank har riksbankskontorens verksamhet blivit strängt begränsad och noga reglerad. Sålunda få endast vissa slag av handlingar och säkerheter godkännas för belåning och endast vissa i lag angivna slag av bankrörelse utövas. Härav följer, att särskilt för de mindre riksbankskontoren de direkta förbindelserna med allmänheten bliva mindre omfattande. Lånerörelsen inskränker sig nämligen huvudsakligen till — utom beviljande av avbetalningslån till belopp av högst 6,000 kronor för varje låntagare — rediskontering av växlar åt de enskilda bankerna; och synes denna rörelse kunna, under deputerades kontroll, vid omorganiserat kontor handhavas av kontorsföreståndaren och kontrollanten i förening.

Enligt riksbankens reglemente skola vid de mindre avdelningskontoren, för att låneansökan skall anses vara bifallen, alla styrelseledamöterna vara ense om beslutet. Kommittén förutsätter, att i överensstämmelse härmed kommer att meddelas föreskrift, att vid omorganiserat kontor låneansökan ej må anses bifallen, därest icke kontorsföreståndaren och kontrollanten äro om beslutet ense.

Genom omorganisation av föreslagen beskaffenhet skulle, enligt vad kommittén inhämtat, någon mera betydande förändring med avseende å kontrollen av rörelsen vid kontoren icke inträda.

På sätt i den av kommittén lämnade redogörelsen beträffande göromålen vid riksbankens avdelningskontor blivit omförmålt, åligger vid kontor, där ingen kamrerare är anställd, vården av den s. k. dagkassan verkställande styrelseledamoten och bokhållaren samt vården av den s. k. huvudkassan verkställande styrelseledamoten, en annan styrelseledamot och bokhållaren; och skola dessa kassavårdare hava var sin till särskilt läs hörande nyckel till respektive kassor.

Föreståndare för omorganiserat kontor skulle med avseende å kassavården inträda i verkställande styrelseledamots ställe. Förändringen skulle i övrigt inskränka sig därtill, att ena nyckeln till huvudkassan, som nu innehaves av en av de två övriga styrelseledamöterna eller alternerande av dem båda, skulle vid omorganiserat kontor ständigt innehavas av kontrollanten och vid förfall för honom av hans suppleant.

I detta sammanhang bör även erinras om de undersökningar, som vid riksbankens

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 8 saml. 8 häft. (Nr 11.) 3

bankens avdelningskontor årligen företagas av riksdagens revisorer och av fullmäktige vid deras inspektionsresor. Enligt vad som meddelats kommittén, hava dessutom sedan ett par år tillbaka ett antal kontor på tider, varom ingen underrättelse förut lämnats, blivit underkastade ingående undersökningar och inventeringar av ett par i räkenskapsväsendet förfarne riksbankens tjänstemän. Under loppet av de tre första månaderna av år 1914 hava dylika specialundersökningar ägt rum vid åtta kontor; och lära bankofullmäktige hava för avsikt att efter hand utsträcka dessa undersökningar, så att de varje år omfatta samtliga avdelningskontoren.

Då resultatet av rörelsen vid åtskilliga avdelningskontor, i den mån det framgår av vinsten på rörelsen, icke anses tillfredsställande, har det befunnits önskvärdt, att omkostnaderna för kontoren nedbringades. Ensamt vid avdelningskontoret i Mariestad skulle genom den ändrade organisationen vinnas en besparing å avlöningarna av något över 6,000 kronor årligen, oberäknat eventuella ålders-tillägg åt en kamrerare, som icke vidare skulle vara behövlig vid kontoret.

Ett allmännare genomförande av en likartad organisation skulle sålunda uppenbarligen kunna medföra en avsevärd kostnadsbesparing.

Kommittén har från dessa synpunkter ansett sig böra tillstyrka förslaget om förenklad organisation av avdelningskontoret i Mariestad och har i sitt stat-förslag vidtagit de jämkningar, som betingas av organisationsförslagets genomförande.

Härvid har emellertid den föreslagna kontorschefen upptagits under benämning »kontorsföreståndare, tillika kamrerare»; och hava misräkningspenningarna för kassören ansetts kunna sättas till 500 kronor eller det belopp, vartill misräkningspenningarna enligt kommitténs förslag skulle uppgå för kassörerna vid de minsta avdelningskontoren. Genom löneregleringen skulle i allt fall för den ifrågavarande kassören uppkomma en förbättring i avlöningen på det hela taget.

Även bankofullmäktiges framställning om bemyndigande att på likartat sätt efter hand omorganisera andra riksbankens avdelningskontor anser sig kommittén kunna förorda, därvid kommittén förutsätter, att fullmäktige med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen vid de omorganiserade kontoren och tillgodogöra sig där vunna erfarenheter.

Då omorganisation av avdelningskontor företages, böra riksbanksfullmäktige vara berättigade att utan vidare disponera den för en verkställande styrelseledamot vid kontoret avsedda avlöningen såsom avlöning åt en kontorsföreståndare och ett av de två för ytterligare ledamöter i styrelsen avsedda arvoden intill ett belopp av 1,200 kronor såsom arvode åt en kontrollant. Dessa förändringar liksom vunna besparingar å avlöningsanslagen i övrigt böra därefter iakttagas vid blivande ändringar i avlöningsstaten.»

Såsom fullmäktige i sin förut omnämnda skrivelse den 16 maj 1914 erinrat, har kommittén tillstyrkt ifrågavarande förslag allenast med den förändring, att den föreslagna kontorschefen i avlöningsstaten upptagits under benämningen »kontorsföreståndare» ävensom att misräkningspenningarna för kassören satts till 500 kronor. Båda dessa förändringar hava fullmäktige funnit sig kunna biträda.

På de av fullmäktige och kommittén anförda skäl anser sig utskottet böra tillstyrka förslaget om förenklad organisation av avdelningskontoret i Mariestad med de av kommittén däri vidtagna, i statförslaget

införda jämkningar. Enär fördelningen av tjänsterna mellan de olika mindre avdelningskontoren icke syntes böra angivas i staten, torde antalet tjänstebefattningar vid det sålunda omorganiserade kontoret i Mariestad icke behöva särskilt fastställas.

Beträffande härefter framställningen, i vad densamma avser bemyndigande för fullmäktige att på likartat sätt efterhand omorganisera andra riksbankens avdelningskontor, har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att ett sådant bemyndigande lämnas fullmäktige.

Då utskottet sålunda funnit sig böra biträda fullmäktiges förslag till omorganisation, torde, såsom fullmäktige i sin skrivelse den 16 maj 1914 erinra, bemyndigande böra lämnas fullmäktige *dels* att, då omorganisation av avdelningskontor företages, utan vidare disponera den för en verkställande styrelseledamot vid kontoret avsedda avlöningen såsom avlöning åt en kontorsföreståndare och ett av de två för ytterligare ledamöter i styrelsen avsedda arvoden intill ett belopp av 1,200 kronor såsom arvode åt en kontrollant, *dels ock* att till den bokhållare vid omorganiserat kontor, som för kassavården tages i anspråk, låta utbetala arvode därför till belopp, som i avlöningsstaten är för sådant uppdrag fastställt.

I gällande stat finnes upptaget arvode till extra ordinarie tjänstemän samt för extra arbeten och semestervikariat, förslagsanslag å 160,000 kronor.

Motsvarande anslag har under rubriken »till arvoden åt extra personal samt för extra arbeten och vikariatsersättningar, förslagsanslag» i kommitténs förslag till stat upptagits med ett till 180,000 kronor förhöjt belopp.

Kommittén har i avseende härå i sitt betänkande anfört följande:

»Vad angår det belopp, varmed anslaget till extra ordinarie tjänstemän m. m. bör upptagas i kommitténs förslag till stat, torde till en början böra uppmärksammas, att arvoden för de extra ordinarie befattningshavare, som skulle vinna befördran till av kommittén föreslagna fem nya tjänster i första graden vid huvudkontoret, åtta kvinnliga biträdesbefattningar vid samma kontor och fem nya tjänster i registrators- och bokhållargraden vid de mindre avdelningskontoren, enligt gjorda beräkningar uppgått till omkring 40,000 kronor för år räknat.

Den besparing å anslaget till extra ordinarie tjänstemän m. m., som genom dessa befördringar skulle vinnas, motväges emellertid delvis av andra förhållanden, vilka föranleda ökade utgifter från samma anslag.

Sålunda hemställas av kommittén i dess i det följande intagna förslag till avlöning villkor för innehavare av ordinarie befattningar vid riksbanken, att den, som uppehåller tjänst under ordinarie innehavarens semester, skall — i motsats till vad hitintills varit fallet — vara berättigad att, mot avstående av egna tjänstgöringspenningar, uppbära ett belopp, motsvarande de tjänstgöringspenningar, som äro anvisade för den av honom bestridda tjänsten.

Dessutom måste vid anslagets fastställande hänsyn tagas dels till enligt den angivna arvodesskalan erforderliga höjningar i arvoden för dem, som komma att kvarstå såsom extra ordinarie tjänstemän, dels ock till de arvoden, som kunna erfordras för nyantagna extra ordinarie.

De nu angivna förhållandena torde betinga en ökning i utgifterna från anslaget å tillhoppa omkring 10,000 kronor, vadan alltså den förut beräknade besparingen reduceras till 30,000 kronor.

Då emellertid, enligt nuvarande bestämmelser och praxis, dels vikariatsersättningar under styrelseledamöternas vid avdelningskontoren semester, dels vikariatsersättningar under sjukledigheter och dels dagarvoden till extra vaktmästare m. m. icke utgå från förutnämnda förslagsanslag, men kommittén anser, att så bör ske för åvägabringande av likformighet i bokföringen och bättre överskådlighet av avlöningsstaten, har kommittén funnit sig böra föreslå, att ifrågavarande förslagsanslag höjes med det belopp, som kan antagas bliva erforderligt för vinnande av berörda syfte. En sådan åtgärd innebär självklart icke någon som helst ökning i bankens utgifter utan blott ett förändrat redovisningssätt för vissa kostnader för avlöningar m. m.

Under år 1913 hava dylika kostnader uppgått till sammanlagt omkring 50,000 kronor, och har kommittén med ledning därav ansett förslagsanslaget böra ökas med 20,000 kronor och sålunda bestämmas till 180,000 kronor, vilket belopp ock upptagits i kommitténs förslag till stat.

Då anslaget, såsom av det föregående framgår, är avsett att anlitas även för vissa ändamål, som nu tillgodoses på annat sätt, har kommittén ansett dess rubrik böra undergå därav påkallad jämkning.»

Mot de av kommittén sålunda verkställda beräkningarna har utskottet för sin del icke haft anledning till anmärkning.

Utöver de av utskottet här ovan särskildt omförmälda jämkningar och ändringar har utskottet icke funnit något att erinra mot löneredningskommitténs förslag till lönestat för riksbanken eller de särskilda villkor och tilläggsbestämmelser, som äro fogade vid staten.

De i nu gällande stat för riksbanken uppförda avlöningar för tjänstemän och vaktpersonal vid huvudkontoret och samtliga avdelningskontor samt för styrelseledamöter vid avdelningskontoren uppgå, med inberäknande tillika av det för alla kontoren gemensamma förslagsanslaget till extra ordinarie tjänstemän m. m., till sammanlagt 1,388,000 kronor.

I det nu framlagda förslaget till avlönings- och övergångsstaten utgöra motsvarande belopp tillhoppa 1,552,050 kronor.

Vid beräkning av den ökade kostnaden bör emellertid beaktas, dels att bostadsavdragen för verkställande styrelseledamöter eller kontorsföreståndare vid 20 avdelningskontor enligt förslaget skulle höjas med sammanlagt 6,200 kronor, dels ock att enligt förslaget från nyssnämnda förslagsanslag skulle bestridas utgifter till beräknat belopp av 50,000 kronor, vilka hittills icke belastat detta anslag.

Med avseende härå skulle kostnadsökningen komma att uppgå till 107,850 kronor, vid vilken beräkning hänsyn emellertid icke tagits till ålderstilläggen.

Vad angår tiden för tillämpningen av de nya lönestaterna hava fullmäktige hemställt, att, därest ny avlöningsstat varder för riksbanken fastställd, densamma måtte få tillämpas från och med månaden näst efter den, varunder riksdagen fattat beslut i ärendet, ävensom att föreskrift måtte meddelas därom, att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar i riksbanken, vilka icke inom en månad efter det den nya avlöningsstaten trätt i kraft anmäla, att de vilja övergå på denna stat och underkasta sig för densamma stadgade villkor och bestämmelser, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande bestämmelser tillkommande avlönings- och pensionsförmåner.

Utskottet har icke haft något att erinra mot detta fullmäktiges förslag.

Aberopande vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

A) medgiva sådan förändrad organisation av styrelsen vid riksbankens avdelningskontor i Mariestad att denna skall utgöras av en kontorsföreståndare, tillika kamrerare, samt en kontrollant jämte suppleant för denne;

B) bemyndiga fullmäktige i riksbanken att, när förhållandena därtill giva anledning, genomföra samma förändrade organisation av styrelserna vid andra avdelningskontor, som ovan föreslagits beträffande kontoret i Mariestad;

C) bemyndiga fullmäktige i riksbanken *dels* att, då, jämlikt utskottets hemställan under A) och B), omorganisation av avdelningskontor företages, utan vidare disponera den för en verkställande styrelseledamot vid kontoret avsedda avlöningen såsom avlöning åt en kontorsföreståndare och ett av de två för ytterligare ledamöter i styrelsen avsedda arvoden intill ett belopp av 1,200 kronor såsom arvode åt en kontrollant, *dels ock* att till den bokhållare vid omorganiserat kontor, som för kassavården tages i anspråk, låta utbetala arvode därför till belopp, som i avlöningsstaten är för sådant uppdrag fastställt;

D) med bifall till herr C. Vahlquists motion II:229 godkända följande:

Avlöningsstat för Sveriges riksbank.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Summa.	Ålderstillägg till lön.	Pens- ions- under- lag.
	kr.	kr.	kr.		kr.
Fullmäktige i riksbanken.					
Huvudkontoret.					
1 tjänsteman i fjärde tjänstegraden	5,400	2,700	8,100	} 600 kr. efter 5 år.	5,600
7 tjänstemän » » »	37,800	18,900	56,700		
1 tjänsteman » tredje »	4,300	2,100	6,400	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,000
9 tjänstemän » » »	38,700	18,900	57,600		
1 tjänsteman » andra »	3,200	1,600	4,800	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
32 tjänstemän » » »	102,400	51,200	153,600		
Missräkningspenningar å 1,000 kronor åt en var av nio tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål	—	—	9,000	—	—
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,800
58 tjänstemän » » »	121,800	63,800	185,600		
Missräkningspenningar å 600 kronor åt vardera av två första gradens tjänstemän, vilka förordnas att förestå bronsmyntkassan resp. biträda vid silverväxlingen.....	—	—	1,200	—	—
1 kvinnligt biträde av andra graden	1,250	750	2,000	} 200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,500
3 kvinnliga biträden » » »	3,750	2,250	6,000		
1 kvinnligt biträde » första »	1,050	550	1,600	} 200 kr. efter 5 år, 200 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,300
3 kvinnliga biträden » » »	3,150	1,650	4,800		
1 vetenskapligt biträde för värden av riksbankens mynt- och medaljsamling, arvode	—	—	500	—	—
1 övervakmästare, tillika brandmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 200 kilowatt om året.....	1,500	900	2,400	200 kr. efter 5 år.	1,600
1 vaktmästare, tillika vice brandmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk strömförbrukning av högst 200 kilowatt om året	1,100	700	1,800	{ 150 kr. efter 5 år, 150 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,300

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Summa.	Alderstillägg till lön.	Pen- sions- under- lag.
	kr.	kr.	kr.		kr.
1 vaktmästare.....	1,100	550	1,650	} 150 kr. efter 5 år, 150 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,200
20 »	22,000	11,000	33,000		
1 maskinist, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 200 kilowatt om året.....	1,500	900	2,400	200 kr. efter 5 år.	1,600
<i>Anm.</i> Av maskinistens tjänstgörings- penningar utgöra 300 kronor arvode för tillsyn av körporten.					
1 biträdande maskinist, arvode	—	—	2,000	—	—
Avdelningskontoret i Göteborg.					
1 verkställande styrelseledamot.....	6,000	3,500	9,500	500 kr. efter 5 år.	5,600
<i>Anm.</i> I händelse verkställande sty- relseledamoten åtnjuter fri bostad, avdragas härför 1,000 kronor å lönen.					
1 styrelseledamot, arvode.....	—	—	2,400	—	—
2 styrelseledamöter, arvoden	—	—	4,800	—	—
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden	4,300	2,100	6,400	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,000
1 » » andra »	3,200	1,600	4,800		
7 tjänstemän » » »	22,400	11,200	33,600	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
Missräkningspenningar å 1,000 kronor åt vardera av två tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka förord- nas att utföra kassörsgöromål ...	—	—	2,000		
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,800
8 tjänstemän » » »	16,800	8,800	25,600		
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	800	550	1,350	} 150 kr. efter 5 år, 150 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,200
1 d:o, jämte d:o d:o	800	550	1,350		
1 gårdskar, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	500	400	900	} 100 kr. efter 5 år, 100 kr. efter ytterligare 5 år.	} 900
1 d:o, jämte d:o d:o	500	400	900		

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Summa.	Ålderstillägg till lön.	Pensions- under- lag.
	kr.	kr.	kr.		kr.
Avdelningskontoret i Malmö.					
1 verkställande styrelseledamot	6,000	3,500	9,500	500 kr. efter 5 år.	5,600
<i>Anm.</i> I händelse verkställande styrelseledamot åtnjuter fri bostad, avdragas härför 1,000 kronor å lönen.					
1 styrelseledamot, arvode	—	—	2,400	—	—
2 styrelseledamöter, arvoden	—	—	4,800	—	—
1 tjänsteman i tredje tjänstegraden	4,300	2,100	6,400	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,000
1 » » andra »	3,200	1,600	4,800		
4 tjänstemän » » »	12,800	6,400	19,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
Missräkningspenningar å 1,000 kronor åt vardera av två tjänstemän i andra tjänstegraden, vilka förordnas att utföra kassörsgöromål ...	—	—	2,000		
1 tjänsteman i första tjänstegraden	2,100	1,100	3,200	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,800
6 tjänstemän » » »	12,600	6,600	19,200		
1 ombudsman, arvode	—	—	2,000	—	—
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	800	550	1,350	} 150 kr. efter 5 år, 150 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,200
1 d:o, jämte d:o d:o	800	550	1,350		
1 gårdskar, jämte d:o d:o	500	400	900	} 100 kr. efter 5 år, 100 kr. efter ytterligare 5 år.	} 900
Övriga avdelningskontor.					
1 verkställande styrelseledamot	4,700	2,400	7,100	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 5,200
21 » styrelseledamöter ...	98,700	50,400	149,100		
1 kontorsföreståndare, tillika kam- rerare	4,700	2,400	7,100		
<i>Anm.</i> I händelse verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare åtnjuter fri bostad, avdragas härför 800 kronor å lönen.					
1 styrelseledamot, arvode	—	—	1,500	—	—
31 styrelseledamöter, arvoden	—	—	46,500	—	—

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Summa.	Ålderstillägg till lön.	Pensions- under- lag.
	kr.	kr.	kr.		kr.
1 styrelseledamot, arvode	—	—	1,200	—	—
11 styrelseledamöter, arvoden	—	—	13,200	—	—
1 kontrollant, arvode	—	—	1,200	—	—
1 kamrerare	3,400	1,600	5,000	} 500 kr. efter 5 år, 500 kr. efter ytterligare 5 år.	} 4,000
17 d:o	57,800	27,200	85,000		
1 kassör	2,600	1,200	3,800	} 400 kr. efter 5 år, 400 kr. efter ytterligare 5 år.	} 3,000
22 kassörer	57,200	26,400	83,600		
Missräkningspenningar å 700 kronor åt en var av 12 kassörer och å 500 kronor åt en var av 11 kassörer	—	—	13,900	—	—
1 registrator eller bokhållare	1,900	1,000	2,900	} 400 kr. efter 5 år, 400 kr. efter ytterligare 5 år.	} 2,600
69 registratorer och bokhållare	131,100	69,000	200,100		
Arvoden å 400 kronor till en var av fem bokhållare, som deltaga i kassa- vård	—	—	2,000	—	—
Arvoden å 600 kronor åt en var av tre ombudsmän	—	—	1,800	—	—
1 vaktmästare, jämte fri bostad med bränsle ävensom elektrisk ström- förbrukning av högst 100 kilowatt om året eller ersättning för nämnda förmåner 300 kronor	700	500	1,200	} 100 kr. efter 5 år, 100 kr. efter ytterligare 5 år.	} 1,000
22 d:o, jämte d:o, d:o	15,400	11,000	26,400		
Gemensamt för samtliga kontoren.					
Till arvoden åt extra personal samt för extra arbeten och vikariats- ersättningar, förslagsanslag	—	—	180,000	—	—
<i>Anm.</i> Därest fullmäktige finna skäligt att vid avdelningskontor ersätta ledigbliven tjänst i lägsta tjänstegraden med kvinnlig biträdesbefattning, utgår avlöningen till sådant biträde efter enahanda grunder, som äro bestämda för kvinnliga biträden vid huvudkontoret, dock att i fråga om annat avdelningskontor än i Göteborg och Malmö <i>lönen</i> skall minskas med 150 kronor.					
Övergångsstat.					Kronor
1 ombudsman vid avdelningskontoret i Linköping					800
1 » » » i Visby, fyllnad i avlöning					200
Personligt tillägg till tjänstgöringspenningarna för vaktmästaren vid avdelningskontoret i Göteborg Gustaf Alfred Hansson					100
Personligt tillägg till tjänstgöringspenningarna för vaktmästaren vid avdelningskontoret i Malmö Peter Svensson					100
Summa					1,200

E) för åtnjutande av de avlöningsförmåner, som i den nya avlöningsstaten äro upptagna för innehavare av ordinarie befattningar vid Sveriges riksbank, fastställa följande villkor och bestämmelser:

1:o) Tjänstinnehavare vid riksbankens samtliga kontor äro skyldiga att underkasta sig icke allenast de i gällande reglemente för riksbanken, stadgar för tjänstgöringen därstädes eller eljest i vederbörlig ordning givna bestämmelser, utan ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en förändrad organisation av riksbanken eller eljest kan varda stadgad.

2:o) Tjänstinnehavare vid riksbankens huvud- eller avdelningskontor med undantag av tjänstemän i fjärde graden vid huvudkontoret kunna av riksbankens fullmäktige förflyttas till tjänstgöring vid annat av riksbankens kontor mot åtnjutande av lön och tjänstgöringspenningar, ej understigande de för innehavande tjänst bestämda; ägande fullmäktige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen för honom kan medföra.

3:o) Med befattning i riksbanken må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat.

Med befattning vid riksbankens huvudkontor eller vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö eller med befattning såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid annat avdelningskontor må icke heller förenas tjänst å kommuns stat.

Ej heller må med befattning i riksbanken förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan befattning av vad slag som helst, så framt ej fullmäktige uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller befattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i riksbanken eller vara av beskaffenhet att icke lämpligen böra innehavas av befattnings-

havare i riksbanken, finna uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas.

4:o) Tjänstgöringspenningar ävensom i förekommande fall misräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård få uppbäras endast för den tid, befattningens innehavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest icke bestritt de till tjänsten hörande göromålen, utgå till den, som uppehållit befattningen.

5:o) Den, som av sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen; men den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos riksdagen, dess utskott eller revisorer, eller andra särskilda uppdrag, eller i behörig ordning avstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar och i förekommande fall misräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård avstå så mycket av lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest prövas skäligt.

6:o) Avlöning må ej utgå till tjänstinnehavare för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall.

7:o) Därest tjänstinnehavare varder avstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, skall den del av hans avlöning, som icke prövas böra användas till befattningens uppehållande, under tiden innehållas, såvida ej prövas skäligt låta honom uppbära något därav.

8:o) Då innehavare av tjänst i högre grad åtnjuter semester eller hindras från tjänstgöring av sjukdom eller annat förfall, åligger det innehavare av tjänst i lägre grad — dock ej ombudsman — att efter förordnande tjänstgöra i högre grad mot åtnjutande, i stället för egna tjänstgöringspenningar och i förekommande fall misräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård, vid semester av belopp motsvarande de för den högre tjänsten anslagna tjänstgöringspenningar och i förekommande fall misräk-

ningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård, men eljest av ersättning enligt de i mom. 4:o) och 5:o) här ovan meddelade bestämmelser.

9:o) I fråga om i staten medgiven förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma tjänstegrad gäller, att tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor;

under iakttagande, vad var och en av omfördälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänstaldern blivit uppnådd;

börande därvid löntagare, som övergår från den förutvarande till den nya staten, tillgodoräknas ej mindre den tid, som före den nya statens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, än även i förekommande fall den tid, varunder han omedelbart före tillträdet bestritt sådant förordnande, som enligt tillämpningsbestämmelserna till den förutvarande staten kunnat få tillgodoräknas för erhållande av ålders-tillägg.

10:o) Därest kvinnligt biträde, som vid den tidpunkt, då staten träder i kraft, är anställt i riksbanken och befordras till ordinarie biträde i banken från samma tidpunkt, omedelbart före sin befordran mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet därstädes, skall biträdet äga att för åtnjutande av löneförhöjning räkna sig till godo den tid, biträdet utfört sådant arbete i riksbanken.

Där kvinnligt biträde med avlöning efter lägre

grad, som redan intjänat andra ålderstillägget, befordras till biträdesbefattning, för vilken avlöning utgår efter högre grad, äger nämnda biträde att omedelbart komma i åtnjutande av ett ålderstillägg i sistnämnda grad.

11:o) Tjänstinnehavare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, må icke tillträda samma förhöjning.

12:o) Därest under något kalenderår tjänstinnehavare, som från förut gällande stat övergått till den nya staten, enligt sistnämnda stat i avlöning — däri inberäknade i förekommande fall missräkningspenningar eller arvode för deltagande i kassavård — uppburit lägre belopp än det, som skulle tillkommit honom, därest han kvarstått på den äldre staten, skall han äga att enligt fullmäktiges bestämmande åtnjuta sådan fyllnad i avlöningen, att densamma kommer att uppgå till sistnämnda belopp.

13:o) Semester må årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålets behöriga gång, åtnjutas

av tjänstemännen i fjärde graden vid huvudkontoret samt i tredje graden vid huvudkontoret och avdelningskontoren i Göteborg och Malmö ävensom av verkställande styrelseledamöter och kontorsföreståndare vid avdelningskontor under en och en halv månad;

av tjänstemännen i andra och första graderna vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö, av de vid övriga avdelningskontor anställda tjänstemännen ävensom av de kvinnliga biträdena under en månad; samt

av befattningshavare tillhörande vaktpersonalen under femton dagar.

Kassörer och andra tjänstemän, som hava sig anförtrodd kassavård, äro pliktiga att årligen begagna sig av medgiven semester.

14:o) Vid avgång från tjänsten till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall utgår själva lönen till månadens slut.

15:o) Där kvinnligt biträde ingår äktenskap, skall

hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattningen, därest icke fullmäktige med hänsyn till befattningens behöriga uppehållande finna det nödigt.

16:o) Tjänstinnehavare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande av pension erlægga pensionsavgift till årligt belopp av nedan angivna procent å det för honom gällande pensionsunderlag.

Avgiftsprocenten utgör en tiondedels procent för varje helt hundratal kronor av pensionsunderlaget, dock icke i något fall mindre än tre procent. Avgiften erlägges genom avdrag å lönen för varje månad, för vilken lön åtnjutes, och genom kontant inbetalning till riksbanken för månad, under vilken, på grund av tjänstledighet eller i följd av ådömd mistning av tjänsten för viss tid, lön ej uppbäres.

Pensionsavgifterna ingå till en särskild fond.

Rätt att återbekomma erlagda pensionsavgifter medgives allenast vid övergång till annan statstjänst, därest med inträdet i denna tjänst är förenad skyldighet att för beredande av pension erlægga retroaktiv avgift, dock ej till högre belopp än det, vartill retroaktivavgiften uppgår.

17:o) Beräkning av pension åt tjänstinnehavare grundas på dels det för honom gällande pensionsunderlag, dels levnadsåldern och dels det antal år, han varit anställd såsom extra ordinarie eller ordinarie i riksbankens eller annan statens tjänst.

Vid sådan tjänstårsberäkning skall avdrag göras för tid, under vilken ledighet från tjänsten ägt rum av annan anledning än semester, sjukdom, offentligt uppdrag eller resa, som med vederbörligt tillstånd företagits till egen utbildning.

18:o) Skyldighet att från tjänsten avgå med pension till samma belopp som det för tjänsten gällande pensionsunderlag inträder för manlig tjänstinnehavare vid uppnådda sextiofem levnadsår och trettiofem tjänstår samt för kvinnlig tjänstinnehavare vid uppnådda sextio levnadsår och trettio tjänstår, fullmäktige obetaget att, på framställning av tjänstinne-

havaren, låta med avskedet anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i tjänsten på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, dock icke i något fall längre än till fyllda sjuttio år.

Verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor, vilken är tjänsteman i riksbanken, vare, om han vid ovan för manlig tjänstinnehavare angivna levnads- och tjänstålder frånträder befattningen såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, berättigad att åtnjuta pension till samma belopp som det för honom i sådan egenskap gällande pensionsunderlag.

19:o) Manlig tjänstinnehavare, som fyllt sextio år och uppnått trettiofem tjänstår, vare, därest han efter ådagalagt välförhållande anhåller om avsked, berättigad att åtnjuta pension till belopp motsvarande tre fjärdedelar av det för tjänsten gällande pensionsunderlag. Under enahanda förutsättning vare kvinnlig tjänstinnehavare, som fyllt femtiofem år och uppnått trettio tjänstår, berättigad att åtnjuta pension med motsvarande andel av det för hennes tjänst gällande pensionsunderlaget.

Endast i händelse av bevislig oförmögenhet till vidare tjänstgöring kan pension erhållas av manlig avskedssökande, som icke uppnått sextio levnadsår och trettiofem tjänstår, eller av kvinnlig avskedssökande, som icke uppnått femtiofem levnadsår och trettio tjänstår. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjänståren allena medelst avdrag å det i första stycket av detta moment omförmälda pensionsbeloppet för varje bristande tjänstår av en trettiofemtedel för manlig och en trettiondedel för kvinnlig befattningshavare.

Överstiga däremot tjänståren trettiofem för manlig och trettio för kvinnlig befattningshavare eller åldersåren sextio för manlig och femtiofem för kvinnlig befattningshavare, ökas det i första stycket av detta moment bestämda pensionsbeloppet antingen för varje överskjutande tjänstår med en trettiofemtedel för manlig och en trettiondedel för kvinnlig befattningshavare eller ock för varje överstigande åldersår med en sextionde-

del för manlig och en femtiofemtedel för kvinnlig befattningshavare. Därest bådadera beräkningssätten kunna vinna tillämpning, användes det beräkningssätt, som utfaller förmånligast för avskedssökanden.

Pensionsbeloppet må dock icke i något fall överstiga beloppet av det för tjänsten gällande pensionsunderlaget.

20:o) Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes erforderligt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta tjänstinnehavare, som av sjukdom eller minskad arbetsförmåga är förhindrad att vidare på ett tillfredsställande sätt gagna riksbanken, oaktat han ej anmält sig om avsked. I sådant fall äga fullmäktige att efter omständigheterna tillägga den, som avskedas, i pension ett belopp, antingen motsvarande hela det för honom gällande pensionsunderlaget, evad de föreskrivna levnads- och tjänsteåren äro uppnådda eller icke, eller ock en del av pensionsunderlaget, dock ej mindre än vad med tillämpning av bestämmelserna i nästföregående moment belöper.

Finna fullmäktige erforderligt att tidigare än i mom. 18:o) angives på pensionsstat överflytta verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor, vilken tillika är tjänsteman i riksbanken, äga fullmäktige att, såvida han under minst tio år tjänstgjort såsom verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare, enligt de i mom. 19:o) och detta moment angivna grunder beräkna pensionsbeloppet efter det pensionsunderlag, som för dylik ledamot eller kontorsföreståndare är bestämt.

21:o) Rätt till pension tillkommer ej den, som blivit från tjänsten avsatt eller för fel eller försumlighet skild från tjänsten.

Har pensionstagare blivit dömd till förlust av medborgerligt förtroende eller till, i stället för avsättning, straff enligt 2 kapitlet 17 § strafflagen, skola, efter det sådant beslut vunnit laga kraft, två tredjedelar av pensionen anses förverkade och pensionen

alltså utgå med endast en tredjedel av det ursprungliga beloppet.

22:o) Pension utgår från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten ägt rum, till och med den månad, under vilken pensionstagare avlider eller pensionsrätten eljest upphör.

23:o) Häftar pensionstagare vid tillträde av pension för oguldna pensionsavgifter, skola dessa avgifters sammanlagda belopp uttagas genom avdrag å pensionen, intilldess beloppet till fullo guldits.

24:o) Pensionsbelopp, som icke uttagits inom tre år, sedan det till betalning förfallit, vare förverkat och tillfalle pensionsfonden, dock med rätt för fullmäktige att, efter prövning av anledningen till försummelsen, medgiva beloppets utbetalning, om framställning göres därom.

F) besluta, att den nya avlöningsstaten för riksbanken skall tillämpas från och med månaden näst efter den, då riksdagen fattat beslut i ämnet;

G) förklara, att den, som från och med eller efter den tid, då den nya staten träder i kraft, tillträder ordinarie befattning vid riksbanken, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser; samt

att de förutvarande innehavare av ordinarie befattningar vid riksbanken, vilka icke inom en månad efter det den nya avlöningsstaten trätt i kraft anmäla, att de vilja övergå till den nya staten samt underkasta sig de för avlöningens åtnjutande stadgade bestämmelser, och som icke lagligen kunna därtill förbindas, skola varda bibehållna vid dem enligt dittills gällande bestämmelser tillkommande avlönings- och pensionsförmåner;

H) för avlöningsstaten antaga följande

»Tilläggsbestämmelser
angående särskilda förmåner och ersättningar m. m.

1:o) För bestridande av tjänstgöring under semester, som åtnjutes av verkställande styrelseledamot, kontorsföreståndare eller tjänsteman vid något av bankens kontor, samt för bestridande av vikariat vid sjukdomsfall för sådan befattningshavare, äga fullmäktige samt styrelserna för vederbörande avdelningskontor att anvisa till extra ordinarie tjänstemän arvoden, uppgående för år räknat antingen till 2,100 kronor för manliga tjänstemän och 1,050 kronor för kvinnliga biträden vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt till 1,900 kronor för manliga tjänstemän och 900 kronor för kvinnliga biträden vid övriga avdelningskontor eller ock, därest den förordnade skulle i sin egenskap av extra ordinarie tjänsteman komma i åtnjutande av högre arvode, till beloppet av detta arvode; dock att om extra ordinarie tjänsteman, som erhållit förordnande att uppehålla ordinarie befattning, får uppbära med denna befattning förenade tjänstgöringspenningar, vikariatsersättningen utöver tjänstgöringspenningarna icke må överstiga för manliga tjänstemän vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö 2,100 kronor, för kvinnliga biträden vid dessa kontor 1,050 kronor, för manliga tjänstemän vid övriga avdelningskontor 1,900 kronor och för kvinnliga biträden vid sistnämnda kontor 900 kronor.

Till extra ordinarie tjänsteman, som vikarierar för kassör under dennes semester, må dessutom utbetalas mot kassörens missräkningspenningar svarande belopp för tiden ifråga samt till extra ordinarie tjänsteman, som i egenskap av vikarie för ordinarie bokhållare vid mindre avdelningskontor under dennes semester deltagar i kassavård, det belopp, som motsvarar det härför anvisade arvodet.

2:o) För den tid, verkställande styrelseledamot eller kontorsföreståndare vid avdelningskontor åtnjuter

semester eller är av sjukdom hindrad att tjänstgöra samt till vikarie för befattningens uppehållande förordnas befattningshavare vid annat kontor, äga fullmäktige bestämma gottgörelse till vikarien, med tillämpning därvid av de i avlöningsstaten innefattade bestämmelser angående avlöningsförmåner för dylik styrelseledamot eller kontorsföreståndare.

3:o) Då vare sig annan styrelseledamot vid avdelningskontor än verkställande styrelseledamot eller kontrollant vid sådant kontor åtnjuter i reglementet medgiven kostnadsfri ledighet samt suppleant till följd därav inträder, må till denne utgå ersättning med belopp, motsvarande det för ordinarie styrelseledamot eller kontrollant i staten anvisade arvode.

4:o) Då ordinarie befattningshavare tillhörande vaktpersonalen erhåller semester eller av sjukdom hindras att förrätta sin tjänst samt vikarie erfordras för tjänstens bestridande, må den person, som därtill förordnas, erhålla arvode, motsvarande högst fyra kronor om dagen, i sistnämnda fall med inberäkning av belöpande tjänstgöringspenningar.

5:o) Då enligt medgivande i riksbankens reglemente tjänstemän över stat eller extra vaktmästare anställas, äga fullmäktige att åt dem för tjänstgöringstiden anslå lämplig avlöning, dock ej till högre belopp än begynnelseavlöningen enligt stat för jämförlig ordinarie befattningshavare, minskad med belopp, motsvarande avgift för sådan befattningshavares egen pensionering.

Utöver vad staten upptager, äga fullmäktige därjämte att, där de finna särskilda omständigheter sådant påkalla, tilldela lämpliga arvoden åt biträden inom avdelningen för riksbankens utrikes affärer.

Likaledes äga fullmäktige att anvisa nödiga medel för överinseendet över brandväsendet inom riksbankens byggnad i Stockholm, för polis- och annan bevakning, för tillhandahållande åt vaktmästare av lämplig uniformsbeklädnad vid tjänstgöring och för biträde vid värmelednings skötande ävensom att till vaktmästare vid huvudkontoret anvisa de särskilda arvoden för post-

befordran och inkasseringssuppdrag samt för tjänstgöring vid brandanstalterna, som fullmäktige finna skäligena.

6:o) Vid förflyttning av extra ordinarie tjänstemän från ett kontor till annat äga fullmäktige att bevilja den sålunda förflyttade ersättning för resekostnaden och annan utgift, som förflyttningen kan medföra för den transporterade.

7:o) Såsom bidrag till utländska studieresor för riksbankens tjänstemän äga fullmäktige att av förslagsanslaget till extra personal m. m. årligen använda ett belopp av högst 2,000 kronor.

I händelse av bifall till förslaget till ny avlöningsstat för riksbanken m. m. erfordras åtskilliga ändringar i gällande bankoreglemente; och hava fullmäktige till utskottet avgivit förslag i ämnet. Över detta förslag kommer utskottet att framdeles avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed skolat för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 17 juli 1914.

På bankoutskottets vägnar:

I. VON STAPELMOHR.

Herr *Wijk* har begärt få antecknat, att han icke deltagit i behandlingen av de i förestående betänkande omförmälda frågor.

Bilaga.

Jämförande tablåer rörande dels de nuvarande och dels de av fullmäktige och löneregleringskommittén föreslagna avlönings- och pensionsförhållanden

1) för tjänstemännen

a) vid huvudkontoret samt avdelningskontoren i Göteborg och Malmö (missräkningspenningar ej medräknade):

	Begynnelseavlönning.			Ålderstillägg.	Slut- avlönning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
Första tjänstegraden:						
Nuvarande stat	1,800	1,000	2,800	500+500 (3+3 år)	3,800	2,800
Fullmäktiges förslag	2,000	1,000	3,000	400+400+400 ¹ (3+3+3 år)	4,200	2,800
Kommitténs förslag.....	2,100	1,100	3,200	500+500 (5+5 år)	4,200	2,800 ²
Andra tjänstegraden:						
Nuvarande stat	3,000	1,500	4,500	500+500 (5+5 år)	5,500	4,000
Fullmäktiges förslag	2,800	2,000	4,800	400+400+400 (3+3+3)	6,000	4,000
Kommitténs förslag.....	3,200	1,600	4,800	500+500 (5+5 år)	5,800	4,000 ²
Tredje tjänstegraden:						
Nuvarande stat	4,000	2,000	6,000	500+500 (5+5 år)	7,000	5,000
Fullmäktiges förslag	4,000	2,400	6,400	500+500 (5+5 år)	7,400	5,000
Kommitténs förslag.....	4,300	2,100	6,400	500+500 (5+5 år)	7,400	5,000 ²
Fjärde tjänstegraden:						
Nuvarande stat	5,000	2,800	7,800	500 (5 år)	8,300	5,500
Fullmäktiges förslag	5,000	3,200	8,200	500 (5 år)	8,700	5,500
Kommitténs förslag.....	5,400	2,700	8,100	600 (5 år)	8,700	5,600 ²

¹ Tredje ålderstillägget hänföres till tjänstgöringspenningarna.

² Särskilt pensionsunderlag.

b) vid de övriga avdelningskontoren (missräkningspenningar samt arvoden för kassavård ej medräknade):

	Begynnelseavlöning.			Ålderstillägg.	Slut- avlöning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
<i>Registratorer och bokhållare.</i>						
Nuvarande stat	1,800	800	2,600	400+400 (3+3 år)	3,400	2,600
Fullmäktiges förslag	1,800	1,000	2,800	400+400+400 ¹ (3+3+3 år)	4,000	2,600
Kommitténs förslag	1,800	1,000	2,800	400+400 (5+5 år)	3,600	2,600 ²
<i>Kassörer.</i>						
Nuvarande stat	2,200	1,000	3,200	400+400 (3+3 år)	4,000	3,000
Fullmäktiges förslag	2,600	1,000	3,600	400+400 ¹ (3+3 år)	4,400	3,000
Kommitténs förslag	2,600	1,200	3,800	400+400 (5+5 år)	4,600	3,000 ²
<i>Kamrerare.</i>						
Nuvarande stat	3,000	1,700	4,700	500+500 (5+5 år)	5,700	4,000
Fullmäktiges förslag	3,000	2,300	5,300	500+500 (5+5 år)	6,300	4,000
Kommitténs förslag	3,400	1,600	5,000	500+500 (5+5 år)	6,000	4,000 ²

¹ Sista ålderstillägget hänföres till tjänstgöringspenningarna.

² Särskilt pensionsunderlag.

2) för verkställande styrelseledamöter vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö samt vid övriga avdelningskontor:

	Begynnelseavlönning.			Ålders- tillägg.	Slutav- löning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
<i>Verkställande styrelseledamöter i Göteborg och Malmö.</i>						
Nuvarande stat.....	5,000 ¹	4,000	9,000	500 (5 år)	9,500	5,500
Fullmäktiges förslag	5,000 ¹	4,500	9,500	500 (5 år)	10,000	5,500
Kommitténs förslag	6,000 ²	3,500	9,500	500 (5 år)	10,000	5,600 ⁴
<i>Verkställande styrelseledamöter vid övriga avdelningskontor.</i>						
Nuvarande stat	4,000 ¹	2,800	6,800	500+500 (5+5 år)	7,800	5,000
Fullmäktiges förslag	4,000 ¹	3,100	7,100	500+500 (5+5 år)	8,100	5,000
Kommitténs förslag	4,700 ³	2,400	7,100	500+500 (5+5 år)	8,100	5,200 ⁴

¹ För fri bostad avdragas 500 kronor å lönen.

² Därest verkställande styrelseledamot i Göteborg eller Malmö har sig anvisad bostad, avdragas å lönen 1,000 kronor.

³ Därest verkställande styrelseledamot vid annat avdelningskontor än i Göteborg och Malmö har sig anvisad bostad, avdragas å lönen 800 kronor.

⁴ Särskilt pensionsunderlag.

3) för vaktpersonalen (fri bostad m. fl. förmåner ej medräknade):

a) vid huvudkontoret:

	Begynnelseavlönning.			Ålders- tillägg.	Slutav- löning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
<i>Övervakmästaren ävensom maskinisten:</i>						
Nuvarande stat	1,200	1,000	2,200	300 (5 år)	2,500	1,500
Fullmäktiges förslag	1,200	1,000	2,200	300+300 ¹ (3+3 år)	2,800	1,500
Kommitténs förslag	1,500	900	2,400	200 (5 år)	2,600	1,600 ²
<i>Biträdande maskinisten (arvode):</i>						
Nuvarande stat	—	—	1,800	—	1,800	—
Fullmäktiges förslag	—	—	1,800	—	1,800	—
Kommitténs förslag	—	—	1,800	—	1,800	—
<i>Vice brandmästaren:</i>						
Nuvarande stat	800	700	1,500	200+200 (5+5 år)	1,900	1,200
Fullmäktiges förslag	1,000	800	1,800	200+200 ¹ (3+3 år)	2,200	1,200
Kommitténs förslag	1,100	700	1,800	150+150 (5+5 år)	2,100	1,300 ²
<i>Övriga vaktmästare:</i>						
Nuvarande stat	800	600	1,400	200+200 (5+5 år)	1,800	1,200
Fullmäktiges förslag	800	700	1,500	200+200 (3+3 år)	1,900	1,200
Kommitténs förslag	1,100	550	1,650	100+100 (5+5 år)	1,850	1,200 ²

¹ Andra ålderstillägget hänföres till tjänstgöringspenningarna.² Särskilt pensionsunderlag.

b) vid avdelningskontoren i Göteborg och Malmö:

	Begynnelseavlöning.			Ålders- tillägg.	Slutav- löning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
<i>Vaktmästare:</i>						
Nuvarande stat.....	800	300	1,100	200+200 (5+5 år)	1,500	1,200
Fullmäktiges förslag	800	400	1,200	200+200 (3+3 år)	1,600	1,200
Kommitténs förslag	800	550	1,350	100+100 (5+5 år)	1,550	1,200 ²
<i>Husdräng:</i>						
Nuvarande stat.....	900	—	900	—	900	900
Fullmäktiges förslag	700	200	900	200 (3 år)	1,100	900
Kommitténs förslag ¹	500	400	900	100+100 (5+5 år)	1,100	900 ²

¹ Ifrågavarande befattningshavare upptages under benämningen gårdskarll.

² Särskilt pensionsunderlag.

c) vid övriga avdelningskontor:

	Begynnelseavlöning.			Ålders- tillägg.	Slutav- löning.	Pension.
	Lön.	Tjänst- görings- penningar.	Summa.			
<i>Vaktmästare:</i>						
Nuvarande stat.....	700	300	1,000	100+100 (5+5 år)	1,200	900
Fullmäktiges förslag	700	300	1,000	200+200 ¹ (3+3 år)	1,400	900
Kommitténs förslag	700	500	1,200	100+100 (5+5 år)	1,400	1,000 ²

¹ Andra ålderstillägget hänföres till tjänstgöringspenningarna.

² Särskilt pensionsunderlag.